Elektronicznie podpisany przez:
Paweł Gałko
dnia 29 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-26/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 29 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionej przez Gminę Szumowo

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:
Paweł Gałko - przewodniczący
Katarzyna Gawrońska - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie
prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Szumowo, wynikającej z zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Szumowo z dnia 19 grudnia 2025 r.: Nr XVII/98/25 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szumowo na lata 2026 – 2034 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026 - 2034 oraz Nr XVII/99/25 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szumowo na 2026 rok.

Rada Gminy Szumowo uchwałą Nr XVII/99/25 z dnia 19 grudnia 2025 r. uchwaliła budżet na 2026 rok, w którym zaplanowano:
- dochody ogółem w kwocie 63.600.000 zł
- *w tym dochody bieżące w kwocie 44.857.076 zł,*
- wydatki ogółem w kwocie 59.700.000 zł
- *w tym wydatki bieżące w kwocie 32.825.277 zł.*

Gmina Szumowo planuje na 2026 rok nadwyżkę budżetową w wysokości 3.900.000 zł, która zgodnie z treścią § 3 uchwały budżetowej ma być przeznaczona na wykup papierów wartościowych w kwocie 3.100.000 zł oraz planowaną spłatę zaciągniętych pożyczek i kredytów w kwocie 800.000 zł.

Budżet nie przewiduje kwoty przychodów. Łączną wysokość rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych określono na poziomie 3.900.000 zł.

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną w wysokości 12.031.799 zł, wypełniając tym samym regulację art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Stosownie do uchwały Nr XVII/98/25 Rady Gminy Szumowo z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szumowo na lata 2026 – 2034 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026- 2034, Gmina zamierza spłacać zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2034 roku. Najwyższa kwota długu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową wystąpi na koniec 2026 roku i wyniesie 15.000.000 zł, w pozostałym okresie jej wielkość ma sukcesywnie maleć. Kwota długu na koniec roku 2026 w stosunku do planowanych dochodów ogółem wyniesie 23,58%, natomiast do dochodów bieżących 33,44%.

Począwszy od 2026 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zwiększania długu publicznego j.s.t.). Gmina zamierza osiągać poczynając od 2026 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2026, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W roku budżetowym 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 12,06% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan za III kwartały

2025 r., który stanowi 23,24% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 23,41%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 13,56% (rok 2034) do 17,04% (rok 2027).

Przyjęty w prognozie plan zachowania powyższej relacji oparty jest (dla dopuszczalnych wskaźników spłat) przede wszystkim na założeniu osiągania tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy).

W budżecie 2026 roku wynik z działalności bieżącej Gminy wynosi 12.031.799 zł, natomiast w pozostałym okresie, tj. 2027 – 2034 będzie kształtował się w przedziale od 6.025.371 zł w roku 2027 do 7.392.645 zł w roku 2034. Przyjęto średni rokroczny wzrost tej wielkości na poziomie 195.324,86 zł.

Powyższa wielkość wynikająca z danych historycznych za okres 2019 – 2025 wynosiła odpowiednio:

- *wykonanie 2019 3.806.107,71 zł;*
- *wykonanie 2020 4.730.859,78 zł;*
- *wykonanie 2021 3.532.630,92 zł;*
- *wykonanie 2022 6.275.606,55 zł;*
- *wykonanie 2023 4.410.245,96 zł.*
- *wykonanie 2024 3.375.356,42 zł;*
- *przewidywane wykonanie 2025 5.941.676,00 zł;*

(wykonanie za III kw. 2025 wyniosło 9.165.201,67 zł).

Średnia arytmetyczna dodatniego salda operacyjnego z tego okresu wyniosła 4.581.783,33 zł, tj. na poziomie poniżej średniej arytmetycznej tej wielkości w okresie objętym WPF, która przy założonych prognozach budżetów ma wynieść 7.262.769,89 zł.

Podkreślić należy, iż niezrealizowanie podstawowych wielkości w zakresie działalności bieżącej Gminy w wysokościach zbliżonych do założeń, może wpłynąć negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach przyszłych. Konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przyjętych w prognozie wieloletniej celem zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi zaciągniętego długu publicznego. Realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych poczynając od roku 2026 będzie uzależniona od zachowania przez organy Gminy konsekwentnej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych dziewięciu lat budżetowych, w tym podjęcie działań zmierzających do ograniczenia wydatków bieżących. Niewykonanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może w sposób istotny zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach.

Skład Orzekający wydając – z wyżej przytoczonych względów – pozytywną opinię o planowanej kwocie długu, podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym uchwałą WPF, celem urzeczywistnienia zakładanych w Prognozie wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych, indywidualnych wskaźników spłaty długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko